

ՄԵԶՄՈՒՄԻ

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65 Grand'Rue de Péra 65

ԱՒՊԱՐ

مجموعه اخبار

بك اوغلي تقسيم جادهسى ٦٥

10 pages

Հագեթանա միութեանը խոստումներ իշխն Թ. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճանաթ օրումնաւ — Իտարէխանէմիւր Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԱՊՐԵՍՏԱՆ ԵՍԹԸՆԱՐԸ

Սէնէլիկի Տէրիսաատէթ իշին	70 զր.
Ալթը այլըր	40
Իւլ այլըր	20
Թաշրաւա հաֆթատա պիր ես իքի տէֆա կէօնտէրիմէք իւզրէ սէնէլիկի բսթա իւճրէթիլէ	100
Թաշրատա հէր նիւսիէ այրը այրը կէօնտէրիլէնէք մահէլէր իշին	150

ՀԱՊԷՇԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Հապէշիսթան գըթասը պիր գէմանտան պէրու էվրօթա մաթպուլթընճա էնէմիլէթի մախսուսէ քէսպ խոխ, իթալիա իլէ Հապէշ արասընտա վուգու պուլան մուհարէպէ հատիսէլէրիլէ պէրապէր գըթաի մէզքիւրէնին վէ էհալիսինն ահվալի հազգընտա կէօնալէօն մալիւմաթլար իլէ զապէթալարըն սիւթունլարը սօլմադտա օլտուղու կիպի, պուքէրէ տալի, էրմէնիճէ Արարատ նամ ըիւսալէտէ, Հապէշիսթան քիլիսէսի սէրլէվհասըլա կէօրիւմիլէ օլան աթիտէքի մէզալէնին, շայեանը տիգզաթ վէ գրաաթ օլմասըլա, նազլինի թէնսիպ իլլէտիք:

Հաբէշների եկեղեցին քոյր է Ղպտինների (Կոպտերի) եկեղեցուն:

Մինչև այսօր իսկ Հաբէշների եկեղեցու առաջին հոգևորական գրուխը՝ «աբունան», որի աթոռը Կոնստանդնուպոլիսէ, Ղպտինների (Աղեքսանդրիոյ պատրիարքից) (Գահրիէնում նստող) ձեռնադրուած մի Ղպտի է:

Հաբէշների եկեղեցու եգիպտականի հետ ունեցած այս կապը շատ հին է, սկսած այն ժամանակուանից, երբ եգիպտական եկեղեցին զուտ Կոպտական չէր, այլ գըտնուելով Հռոմէական պետութեան արեւելեան կիսում՝ մեծ քաղաքների և ստորին եգիպտոսի մէջ ներկայանում է իբրև մի մաս Հռոմէական պետութեան արեւելեան յունախօս բաժնի եկեղեցու:

Քրիստոնէութեան ծագումը Հաբէշատանում (Եթովպիայում), տեղական աւանդութիւնը կապում է, մանուկ հասակից մեզ ծանօթ, Եթովպացու հետ, որի դարձը Փի-

լիպպոս աւետարանիչի ձեռքով պատմուած է Գործք Առաքելոցի մէջ (Ը. 22): Սակայն որքան անկասկածելի է այդ դարձի պատմութիւնը, նոյնքան պէտք է անհիմն համարել նրա հետ կապած աւանդութիւնը:

Թէ Դ. դարից առաջ Եթովպիայում քրիստոնէութիւն եղել է, վստահելի հետքեր չկան: Այդ դարում Յրոմմենտիոս անունով մէկը Եթովպիոյ առաքեալ է դարձել:

Արեւմտեան եկեղեցու պատմիչ Ռուփինոսը (X 410) պատմում է, թէ Յրոմմենտիոսը Տիրացի էր և թէ մի անգամ իր եղբայր Եղեսիոսի և հօրեղբայր Մերոպիոսի հետ Կարմիր ծովի վերայ ճանապարհորդելու ժամանակ եթովպական ծովափերի մօտ նաւաբեկութեան է ենդարկուում և գերի ընկնում եգիպտացի վայրենիների ձեռքը, որոնք, նրան և եգեպտոսին տանում են Ալեքսանդրիա (ոչ հեռի դէպք արեւմուտք Աղուայից) որ այն ժամանակ թագաւորութեան մայրաքաղաքն էր: Այս տեղ 2 եղբայրները քրիստոնէութիւն են տարածում: Եթէսիոսը մի փոքր ժամանակից յետոյ վերադառնում է Տիրացու, իսկ Յրոմմենտիոսը մեծն Աթանասից Աղեքսանդրիայում եպիսկոպոս ձեռնադրուելով, մինչև իւր կեանքի վերջը մնում է Եթովպիայում հիմնած եկեղեցւոյ գլուխ:

Ռուփինոսի ասելով, ինքն այս տեղեկութիւնները առել է նոյն իսկ եգեպտոսից. սակայն եթէ այդ ստույգ էլ համարենք, պէտք է որ նա մանրամասնութեանց մէջ զարդարած լինի: Այսքանը որոշ է, որ Յրոմմենտիոսը 357-ից շատ առաջ Ալեքսանդրում Աթանասից եպիսկոպոս էր ձեռնադրուած:

Հաբէշական եկեղեցու առանձնայատկութիւնները լաւ հասկնալու համար ի նկատի պէտք է ունենալ 2 հանգամանք. մի կողմից հին արեւելեան եկեղեցու հետ զուգընթաց մինչև Զրդ դար ունեցած զարգացումը, միւս կողմից այն, որ նա այդ ժամանակուանից ի վեր պահպանելով տեւական կապակցութիւն կոպտական եկեղեցու հետ, աւելի քան 1600 տարուայ ինքնուրույն զարգացումն է ունեցել:

(Շարունակելի)

ԳԱՐԵԳՐԻՆ ԷՔԷՆՏԻ Մ. ԱՂԶԻԿԵԱՆ

ՈՐԴԻ

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ ՄԿՐՏԻՉ ԷՖ. ԱՂԶԻԿԵԱՆԻ

Հանգեալ ի Տէր, ի հասակի 27 ամաց, յետ ընդունելոյ զՍ. խորհուրդս եկեղեցւոյ, թողով ի սուգ անմիթար իւր սգազգեած մայրը, եղբայրը, քոյրերը և համայն ազգականները, որոնք ցաւօք սրտի կը հրաւիրեն զբարեկամս և զժանօթս ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան տխուր արարողութեան, որ պիտի կատարուի այսօր Երեքշաբթի, Ժամիւ 10ին, Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցին, ուր արդէն փոխադրեալ է Հանգուցելոյն մարմինը:

Բերա, 3 Սեպտ. 1896

ՊԱՆԳԻ ԷՄԲԵՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպուլ խաւարէխանէլէրի՝ մահը հալին 5/17նճի բէնչէն. պիւ կիւնիւ գարալը գալաճագլար տըր:

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԹԷ

Բէթրէսպուրկ 13 սեպտ.—Ձար հազրէթլէրի՝ պարօն Ալֆօնս տը Բօշլիտէ էլլ Պլան նիշանընը կրան գօնտօնունտան պիր գըթաւընը իթա իլլէմիլ տիր:

Հօնտրա.—Պաշ վէքիլի սապըգ լօրտ Սալիպլըրի՝ կէլէճէ հոկտին 19ունճու կիւնիւ էտինպուրկտա ումուրը բօլիթիգիէ հազգընտա պիր նութգ իրատ իտէճէք տիր:

Պալմօրալտա Ձար իլէ Ինկիլթէրա պաշ վէքիլի լօրտ Սալիպլըրի պէյնինտէ պիր միւլազաթ վուգուի միւհթէմիլ տիր:

Բարիս.—Ձար հոկտին 6նճը կիւնիւ Փըրանսաեա մուվասըլէթ իտիպ, իւլ կիւն գալաճագ տըր: Սիւլարիլէյհին մաեթթինտէ խարիճիէ նէզարէթի մուլափինի Մ. Շիշլին պուլունաճագ տըր:

Անկուլէմ.—Տարիէի պէլէտիէ թարաֆընտան Բէիսի ճիւմհուրուն շէրէֆինէ վէրիլէն պիր զիեաֆէթտէ, Մ. Փօր իտարէի ազտահ իլլէ, եազընտա, եանի գըլմէթտար պիր հիւլմտաընը գապուլ օլունտուղու էսնատէ մազսէտի սուլհ ու ասալի իւզէրինէ պիրլէլմիլ օլան իքի պիւնիւք միլլէթին հիւսիեաթը միւթէգապիլէսինն ումում Փրանսա թարաֆընտան ալէմին էնգարը տիգզաթընա արգ օլունաճագընը սէյլէմիլ տիր:

Բարիս.— Պանկզօց տան Ֆրանսըզ էլ ինքնին մուֆարադաթ իթմիշ օլտուղունու թասսիգ իտէնէք պիր խապէր չիմտիեք գաւար Ֆրանսա խարիճիեք նէգարէթինէ վաւըլ օլմամըլ տըր :

Պու կիւն ազա օլունան մէճիսի վիւքէլատա Ջարըն գապուլ բրօկրամը սուրէթի գաթիեք գարարաւաւըրըլ տըր : Հոկտեմբերին Գուննու կիւնիւ Շալուն մէյտանընա պիւնիւք պիր ասքէրի ղէմի կէշիտի իճրա գըլընաճաք, վէ Ջար իւէ Ջարիցա ղէմի կէշիտուն սօնրա Տարմէթատա միւթէվէնէն Բարիստէն հարէքէթ իտէնէքէր տիր :

Մատրիտ.— Ֆիլիբին ատաւորը վալիսի ժէնէրալ Թորրատօ գարըլըքըլըն տէֆ օլմուլ տտտ օլունուղունու Միւսթէմիքեթ նէգարէթինէ թէլէկրաֆիա պիւտիւրմիշ տիր :

Բարիս.— Րէիսի ճիւմհուր իւէ հարպիեք նազըրը պիւնիւք մանօվրալարըն իճրա օլունուղուն մահէլլէ միւթէվէնէն Անկուլէմտէն հարէքէթ իթտիւր :

Մատաղասգարըն ահվալինէ տտիր ժէնէրալ Տիւլէն թարաֆընտան թանգիմ իտիւմիշ օլտն ղարօր հազըրնտա Մէճիսի մէպուսանտա սիւալ իրատ օլունաճաղը պէնան իտիւմէքտէ տիր :

Ջար հազըրէթլէրինէ թախսիս օլունան թրէն, Շէրպուրկա միւթէվէնէն Բարիստէն հարէքէթ իթմիշ տիր :

Գորէնհակ.— Եունան գրալը Ժօրթ պուրաքա կէլմիշ տիր :

Պէրլին.— Իմքէրաթօր վիւնէլմին համիլ օլան թրէնի մախսուս, կէօրլիշտէ տիկէր պիր թրէն իւէ միւսատէմէ իթմիշ իսէ տէ, հիշ պիր գազա վուգուա կէլմիշ տիր :

Րօմա.— Իթալիա հիւքիւմէթի սուհհահտնամէսինին ագտընա տէկին Թիկրէտէ հալը թէտաֆիտէ պուլունմաքա գարար վէրմիշ տիր :

Պէլկրատ.— Սըրպիա տախիլիեք նազըրը Մ. Մարնիգօվիշ վէֆաթ իթմիշ տիր :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրմէնի բաթրիգխանէսի թարաֆընտան Տէրիսաատէթտէ պուլունան Էրմէնի քիլիսէլէրի քարոզիշ վէ աւագերէցլէրինէ իրսալ օլունան թահրիրաթը ումուսիեք սուրէթի, նին թէրնէմիսի տիր :

Ահվալը հազըրէ նազարը տիգգաթա ալընարաք, Տէրիսաատէթ մահալլէլէրինտէ պուլունան քիլիսէ վէ մէքթէպլէրէ, կէրէք ղուէսսար ղուհանիեք վէ քիլիսէ կէրէք Թաղ, Խորհուրդլարը թարաֆընտան հէր գէմանտան ղիւտտէ թէգալիւտտի իճրաւըլա, ղիւհարէնէպիլէր էլի իւէ խաֆիէն շիւպհէլի էշեա վէ էվրագը մուգիլրիւ վազ օլունարաք, ֆէնալըք վէ մէսուլիեք վուգուա կէթիւրիւմէմէն ֆէվգէլատէ տիգգաթ օլունամաւընը թէնպիւր իթմէկի վազիֆէի համիլեթտէն ատտ իտիւօրուզ, Պիւնպէրին պուլունուստա թէգալիւտտի վէ թէտապիրի

լազըմէ իճրաւըլա, պու կիպի էշեաքա տաւիր էմին օլմաք իւզրէ, կէրէք քիլիսէ վէ կէրէք մէքթէպլէրտէ թահգըգաթ իճրաւըլա, նէթիճէսինի թահրիրէն պէնան իթմէնիգի իթթար իյլէրիգ :

Բաթրիգ Գայմագամը

ԲԱՐԹՈՒՂԻՄԷՈՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՓՈՍ

31 օգոստ. 1896

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Գասթէմօնի վիւսեթիտէն ձիտէ գազաւը գայմագամըլը, Իսկիւպ գայմագամը Մէնէմէտ Մազհար էֆէ :

Էնգարէ վիւսեթիտէն Իսկիւպ գազաւը գայմագամըլը, Ագլէհի գայմագամը սապըգը Մուսթաֆա էտիպ պէյէ թէվֆիլ պուլունուլ տուր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Րէսիւ.— Սանէի գուտրէթվանէի հազրէթի Խիւսթէթէնհիտէ Տիւարպէթի, Վան, Թրապիզօն, Սիվաս, Խիւտալէնտիկեար, Մամուրէթ իւլԱղիգ, Մուսուլ, Էնգարէ, Պիթլիս վէ Հալէպ վիւսեթլէրինտէ տախի իւմու աւալիլին պէր քէմալ օլտուղուն, մագամը Սատարէթէ սեպտ. 1 թարի խիլի վիրուտ իտէն թէլէկրաֆիտէլէրտէն աւալըլըլ տուր :

Ճուսմա իրթէսի կիւնիւ ագլամը Ավըսթրիա սէֆիրի պարօն տը Գալիս իւլ գէվէսի թարաֆընտան ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Ֆիլիթ Քըրրինին շէրէֆինէ Պիւնիւք տէրէտէ քեային օլֆարէթխանէի սէյֆիտէ իթա օլունուղունու եագտըլըլըլ ղիւսեթի խուսուսիեքտէ, Իսքանիա վէ Րուսանիա սէֆիրլէրիլլէ ինկիլթէրրա սէֆարէթի քեաթիպի Մ. Հիւպէրթ վէ գէվէսի, Տիւսեռնը ումուսիեք մէճիսի իտարէ ղէիսի Սըր Վէնսան Գայեար վէ գէվէսի, Ավսթրիա սէֆարէթի մանէթ վաքօրալընըն գօմանտան վէ գէվէլէրի, սէֆարէթ միւսթէլարը, պաշ թէրնէմանը, քեաթիպլէրի վէ օէֆիրին մախտուսու հազըր պուլունուղունու տուր :

Իսթանպուլ ղազլթաւընա օգունմուլ տուր.— Տէվլէթի Ալիլ իւլ Ֆրանսա տէվլէթի պէյնինտէ պիր թիւարէթ մուահէտէնամէսի ագտը ղըմնընտա Օսմանլը մուրախիսալարըլա Ֆրանսա ժէնէրալ գօնսուլաթօսու պէյնինտէ պիր միւստէթտէն պէրի ճէրէնան իտէն միւգաքէրաթ, հէր իթի մէմէքէթ իշին մուհիպի մէնֆաթաթ օլաճաք պիր հիւսնի նէթիճէլէն էրմիշ տիր : Մուահէտէնին թէքմիլ մատտէլէրի իթիլհատր արա իւլ գապուլ օլունմուլ տուր : Մուահէտէնամէ հէնուգ իթի հիւքիւմէթ թարաֆընտան սուրէթի ղէսիսիեքտէ թասսիգ օլունմամըլ տուր : Մալիւմ տիւր քի Ֆրանսա տաթիւարէթ ահտնամէլէրի թասսիգ օլունմագտան Մէճիսի Մէպուսան վէ Ահանըն միւգաքէրաթընա արգ օլունուլ, Ֆագաթ պու

մուահէտէնին թէմամէն գապուլ վէ թաստիգ օլունաճաղընը իւմիտ իտիւօրուզ :

Սանէի սաթվէթվանէի Միւլիւքեանէտէ հէր ղայլէ ագ միւստէթ գարֆընտա նիւհանէթքէր օլարաք, միւսպէտտէլի սիւքիւն վէ սիւքիւնէթ օլտուղուն կիպի, կէշէնտէ էօթէտէ պէրիտէ աճ գալմըլ պիր թագըմհէլէնին Եունանիսթանտա կիրուհ կիրուհ թօլանարաք, հուտուտը Խաղանիէի թէնալուգ իւլ էֆէարը ումուսիեքի կիրիթթարը թէնէրն իյլէմէք նիւէթիտէ պուլունմուլար իսէ տէ, սանէի մուվաֆֆաղըլէթվանէի հազրէթի Բատիլահիտէ Մանասիլըր վիւսեթիտէն հէր ճիւլթիւնէ իթթիլաղ իտիլէն թէտապիրի ինգիպաթքեարի, վէ պուսուս հիւսնի իճրաւընա ումուլ իւմէրա վէ տաաքիլի հազրէթի Շահանէ վէ մէմուրիյն վէ ղապիթիեք թարաֆլարընտան պէզլ օլունան մէսաթի ղայլէթլուարի նէթիճէսինտէ, հէլէլի մէրգուլէթվալմ թագըմ տիւզարը գահր վէ թէնքիլիտիլէք, մուգաթի ղիգաթի ալի ահվալէտալ մէյտան վէրիմէմիշ տիր :

Մուվաֆֆաղըլէթվալմը հասըլէ արգը աթըպիլի ֆէլէքմէրթպէլի հազրէթի Բատիլահի գըլընմասը իւզէրինէ ճէվապին վիւսեթի միւլարիլլէհաքա քէլիտէ գըլընան թէլէկրաֆիտէլէրի սամիլ Սատարէթէնահիտէ, մէմուսիեք վէ մահգուգիեթի ճիւհանգըլմէթի ճէնապը Միւլիւքեանէ թէպիլի պուլունուլ տուր : (Իգտամ)

Եունանիսթանտա քեային Ֆալէրտէն թան ղազլթաւընա քէլիտէ գըլընան պիր թէլէկրաֆիտէլէրի, Մաքէտնիա էրգընտըլ շէթէլէրի պիրէր պիրէր տաղըլարաք ղէիսլէրի վէ էֆրատը Եունանիսթանտա ալտէթէ շիթապ իյլէտիլէրի, վէ Եունանիսթանտա կիրմիշ օլան կիրիտիլէրի տախի ագըն ագըն ճէլիլէնէ կիրմէքտէ պուլունուղունուլ տուր :

Հանիատան Մօնիթէօրէ պէր վէնհիաթի եագըլմըլ տըր : Կիրիտ վալիսի Պէրօվիշ բաշա հազրէթլէրինին պու կիւնլէրտէ տաանըն իշինտէ տէվրէ չըգըպ թէֆթիլտէն սօնրա ճէլիլէնին ահվալինէ տայիր պիր լաիհա թանգիլմիլլէ Պապը Ալիեք թագաթի իտէնէկի իշիտիլմիշ տիր : Վիւսեթի մէճիսի թարաֆընտան ագտը գարարալաւըլըլան 100,000 լիրալըք իսթիգրալ ագտ իտիլմէք իւզրէ օլուպ, մէքիւր իսթիգրալա մուգապիլ տամիլա ղուսուսիլլէ թիւթիւն ղուսուսմընըն պիր գըսըլ գարըլըլ կէօթէրիլմիշ տիր :

Րուսիա սէֆարէթի մանէթին մէմուր Տօնիէց վաքօրու Սէվասթօքիա կիրմիշ տիր :

Ալմանիա սէֆարէթի մանէթին կէշէնտէ մէմուր իտիլէն Լօրէյ վաքօրու էվլէլի կիւն թէրապիա էօնիւնտէ տէմիլաթմըլ տուր :

Հէր նէվ ճիւլմիլը հազըլնտաթի թասաթիպաթը ատիլէ վէ մուամէլաթը լաղըմէլի ղանուսիլէնին վազթ ու գէմանըլա վէ քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլէ իճրա վէ իթ :

ԻՔԻ ՊԻՍՈՒՉԼՍՐ

Իմտի եւ Քրիստոսի տէ պէրապէս ալա-
րաք, եախօտ օնառգ կիտէճէք իտիւր, Հալ
պուք թէնտիւրինէ տախմա սատըգ գալ-
մըլ օլան Բաքիյեօնու պիւրիքտէ կէօթիւր-
մէք Քիւքր վէ զայրէթինտէ պուլունմագտա
իտիւր, Պու սուրէթլէ գուլիպէնէ վասըլ
օլուպ, եապաշճա գաքուեռ աշտըլար:

Պարուիլ վէ Քրիքէ էլան եան եան վէ
տէրին սուրէթտէ ուեռւմագտա օլուպ,
Շարլօ Քրիքէնին գօլունտան չէքտիօ:

Քրիքէ ուեռնուպ պաշընը եօգարը գալ-
տըրաը, վէ իսթիճպապա հաղըրլանըքէն,
Շարլօ, պիւր բարմաղընը աղընա գօեարազ,

— Սեւ օլ, կիւրիւթիւ իթմէ, պէնիմ-
լէ կէլ, տէտի:

Քրիքէ, իշի անլամաեարաք իթաթ իթ-
տի, վէ թօթալթօթալ եիւրիւմէնէ գալգտը:

Շարլօ, մէրգուլուն էլինտէն թուլուպ
կէօթիւրտիւ, Բաքիյեօն տախմա պուլուն
անագլարը արասընա կիրիպ, օտա թօթալ-
լանաքաք գուլիպէտէն տիւարը չէգաը, վէ
իւշ անագլա թարլատա գօշմաեա պաշլատը:

Քրիքէ — Նէ՞ վար տըր, տէյի սօրտու:

Շարլօ — Տահա եաղընտաեըգ, պիւր աղ
տահա կիտէլիմ սէօլէրիմ:

— Նէնի պիւր մուխաթարա՞ մը վար տըր:

— Խայր:

Գուլիպէտէն էքէյիճէ ուգաքլանտըգլա-
րընտա, Շարլօ,

— Քրիքէմ, պիւրիսինքի սէնի զիեատէ-
սիյլէ սէվէրիմ, տէյի պէեան իյլէտի:

— Էվվէթ:

— Տիւնեատա Պէրթիւտէն սօնրա էն զի-
եատէ սէվտիկիմ սէնսին, Սէնտէն սօնրա
տա Բաքիյեօնու սէվէրիմ:

— Պէնիմտէ իքիւրէն չօգ զիեատէ մու-
հապպէթիմ վար տըր:

— Լաքին Քրիքէ սէն պէնի մահգուլա-
թըեօրսուն:

— Նիշին Շարլօ:

— Գօրգուեօրուլմըլ, սէն տէ Պարուիլ
կիպի ֆէնա պիւր չօնուգ օլունագաըն:

— Լաքին Պարուիլ խօշ թապիեաթլը
տըր:

— Փաքաթ հէր եաքաղը ֆէնա տըր:

— Ամմա Շարլօ, սէն տէ թապուգ չալ-
տըն, վէ սէյֆիէնէ սէն տէ կէլտին:

— Սահիւ տիւր, լաքին պէն եաքաղըմ-
տան բիւշմանըմ, վէ միւտտէթի էօմրիւմտէ
պիւր տահա օ եօլտա հարէքէթտէ պու-
լունմաեաղըմ, պուլուն տա էմին օլապի-
լիւսին, էկէր իշլէտիկիմ խէթաը թաժիւր
իտէպիսէ իտիմ, սալա թէրէտտիւտ իթ-
մէգ իտիմ: Շիմտի աղիգիմ Քրիքէ, սէնի
պուրաեա չաղըրտըղըմն սէպէպի՝ Պարուիլ
իլէ՞ մի գալմագ իսթէտիկինի սօրմագ իշին
տիւր:

— Փաքաթ սէ՞ն Շարլօ:

Եիւզտէն սէրվէթի ումուլիէնին զիեատէ-
սիյլէ տիւշարը խալէլ օլմասընա սէպէպ օլ-
տուղունտան, մէգքիւր էշեանն մահիէթի
րէսմի պիւր թաստիգ իլէ իւյեին օլունմագ
ուսուլինին իթթիխաղը, վէ պուլուն իշին
տէ միւնասիպ պիւր րէսմ ալընմասը հալին-
տէ, հէմ սէրվէթի ումուլիէն խալէլտէն
մուհաֆազա, հէմտէ Խաղինէի ճէլիլէ իշին
եէնի պիւր վարիտաթ թէլէթիլ իտիլէնէկինէ
տախմա Պրիւնիճի Տօրիէ մալ գալէմի խիւլէ-
ֆասընտան Միւնիւր պէյ թարաֆընտան
մագաժը Սատարէթլէ պիւր լաիհա թաղտիմ
իտիլիլ, վէ պու լաիհա Խաղինէի մալիէ-
նէ հէվալէ պույրուլմուլ տուր:

— Կէչէն ճուլմա կիւնիւ իզմիրտէ 2383
եիւք ինճիւր կիրիպ սաթըլմըլ տըր:

— Մէարիֆ իստուլսինին մուղաթիւ ուսուլ
վէ գաիտէ հարէքէթ իյլէտիկի Մէարիֆնէ
զարէթինտէն պիւրիւրիմիլ օլտուղունտան,
զիքր օլունան իստալէ պու կիւնտէն իթիպա-
րէն պիւր ալ միւտտէթլէ թաթիլ գըլընմըլ
տըր:

— Տիւն էօլլէտէն 35 տագըգա սօնրա
չէհրիմիդտէ զաեթթ խաֆիֆի պիւր զէլգէլէ
հիսս օլունմուլ տուր:

— Ալաֆ. սեպտին 40ուննու կիւնիւ Այ-
տըն վիլաեթիինտէ Մուղլա գասապաընտա
պիւր հարէքէթի արգ վուգուա կէլմիլ տըր:

— Ալիւրէն Եանիա վիլաեթիինտէ Լօրօստա
պիւր տէֆա հարէքէթի արգ վուգուա պու-
լարաք 3 սանիէ իմթիտա իթմիլ իսէ տէ,
պիւր կէօնա խասարը մուճիպ օլմամըլ տըր:

— Անատուլու հիսարընտա թուղլա իսկէ-
լէսինտն տիւն պիւր իսլամ չօնուղու տէնիգէ
տիւշմիւլ, վէ գուրթարըլմասընա չալըլըլ-
մըլ իսէ տէ, մուլաֆիթագ օլունմաեաղ
պօղուլմուլ տուր:

— Փաթիւր ճիվարընտա սաքին պիւր իս-
լամ չօնուղու, տիւն սապալ էնուպտէ Պօս-
թան իսկէլէսինտէ տէնիգէ տիւշմիւլ, վէ
եիւզմէք պիւլմէտիկինտէն, զարգ օլմուլ
տուր:

— Տիւն սաաթ 6 գարալուրընտա Արնա-
վուտ քէօլլէնտէ պիւր սանտալ, տալկալա-
րըն չիտտէթինտէն մուհաֆազա գըլմընտա
օրատա պուլունան պիւր սալաքուրիաեա
գանճա աթաճաղը սըրատա տէվրիմիլ, վէ
տէրուլինտէ պուլունան իքի միւլթէրի իլէ
սանտալըլար տէնիգէ տիւշմիւլլէր իսէ տէ,
մահէլլի մէգքիւր սանտալըլարը եէթիլիպ,
ճիւլմէսինի գուրթարըլար տըր:

— Կէչէն բէնչէնպիւր կիւնիւ իզմիրտէ
Րուլմ ճէմաթըլ արասընտա Երիշի վէֆաթ
իթմիլ իսէ տէ, իրթէսի կիւնիւ հիշ վէֆի-
եաթ վուգուա պուլմամըլ տըր:

— Կէչէն չարչէնպիւր կիւնիւ իզմիրտէ իքի
չախս, Եիւնան գօնսօլսաանէսի վասըթա-
սըլլա ալաղ ու կիրիֆթ օլունարաք, Աթի-
նաեա կէօնտէրիլմիլէր տիւր:

մամ իտիլէրէք, մէսալիհի վագընտն պիւր
էթիլիէի գանուլիէնէ րապթը վէ ալէլխու-
սուս միւսթաճէլ վէ մուհիմ մատտէլէրէ
աիտ օլան թահգըքաթ վէ մուհաքէմաթըն
պիւր ան էվվէլ իյֆա վէ իքմալը լիւզուլմու
պիտտէֆաթ թապիւնէ վէ իսթար օլուն-
տուղու հալտէ, պաղը մահէլլէրտէ մուհիմ
վէ միւսթաճէլ մատտէլէրտէ իհմալ կէօթէ-
րիլմէքտէ օլտուղունտան, էվվէլմէ պէեան
վէ իշար օլունտուղու վէճէլէ, վագիֆէսինի
սուր իսթիմալ իտէն վէ եախօտ ումուլը մէ-
մուրէսինտէ իհմալլէրի թէպէյեիւն իյլէնէն
ատիլիէ մէմուրլարը հագըլնտա իքթիլա ի-
տէն մուլմէլաթ վէ ալգեաթը գանուլիէնին
թէմաճէն վէ գաթիլէն ինրասը մուհաքարէր
պուլունմուլ օլուպ, օնա կէօրէ հարէքէթ
օլունմասը Ատիլիէ նէգարէթինտէն ումու-
մէն իշար գըլընմըլ տըր:

— Եէտի-գուլէտէն Սիւքէնիէ գատար
օլան սէվալիլին մուհաֆազաը իշին Րէթի
իտարէսիննէ մուհաֆազա պարագալարը ին-
չասը, վէ մէմուրիյնի մուհաֆազանն իգա-
մէսի հագըլնտա Րէթի իտարէի ումուլիէսի
թարաֆընտան թագտիմ օլունան լաիհա վէ
սաիւր էվրագ իւզէրինէ Մալիէն նէգարէթիյ-
լէ տէվաիւրի ալտէսի պէյնիտէ ճէրիեան ի-
տէն մուխապէրաթ նէթիլիէսի օլարագ Պա-
պը Ալիլիէ քէյֆիէթի տէրտէսթի թէքէթ-
քիւր պուլունմուլ տուր:

— Փիլիմէնք սէֆիւրի իլէ գէվճէսինին օն
պէլ կիւնէ գատար չէհրիմիդէ մուլասըլէթ
իտէքէլէրի իշիտիլմիլ տիւր:

— Պուլկարիսթան րէնսինին ճուլմա կիւ-
նիւ Պուրկաս թարիգիլլէ էֆքսինսկրատ չէհ-
րինէ աղիմէթ իթտիկի, վէ օրատաեա աօղրու-
ճա սաքէր թալիմէրի ինրա օլունարագ չէհ-
րէ կիտէճէկի՝ Սօֆիատան ալընան մալիւ-
մաթտան անալըլըեօր: Բրէնսէս Մարի-
Լուիզ հէնուգ Րիլօ մանասթըրընտա պուլու-
նարագ, գաին վալիտէսինի օրատա պէքլէ-
նէճէք տիւր:

— Բուլմ բաթրիկի էֆ. հաղրէթլէրի Պօ-
ղազ իշին կիտիլէք, Եիւնան վէ Րուլմանիա
սէֆիւրլէրին զիեարէթ իյլէմիլ տիւր:

— Ինկիլթէրա սէֆարէթի մասլահաթ-
կիւզարը Մ. Հէրպէրթ՝ ալտըղը մէքպուլնի-
նէթ իւզլըրինէ պիւր միւտտէթ ինկիլթէրա-
տա իգամէթ իթմէք իւզրէ, տիւն, գէվճէ-
սիյլէ պիւրիքտէ չէհրիմիդտէն մուլաթարագաթ
իյլէմիլ տիւր:

— Մէմալիթի էննէպիլէտէն Տէրիսատէ-
թէ վէ մէմալիթի Շահանէնէ իտիւլ իտիւ-
մէքտէ պուլունան էննէպի մամուլաթընտան
կիւմիւլ վէ ալթուն մամուլաթըլլա գըլմէթ-
տար թալար վէ սաիւր էմսալի ալմանի մագ-
պուլէնին ճիւն վէ նէվլէրիլլէ գըրաթլարը
հագըլնտա տօղրու մալիւմաթ ալընմասընա
մէտար օլանագ պիւր վասըթա օլմաեալ,
պու քէյֆիէթ ալընմուրըն իֆատաթը միւ-
ճէրիլտէրինտէ գալմագտա վէ ալըմ սա-
թըմ մուլմէլլէրի տախմա օ տաիլիտէ ճէ-
րէեան իթմէքտէ օլուպ, չու հալ իսէ պիւր
չօղ սուր իսթիմալաթըն վուգուլինէ, վէ պու

— Պիզ իբրև ֆիրմա խախտող :
Քրիթ Եկմայ վրմետի : Մէրգուժ, Շար-
լանուն, Պարուիւն վազը օլան թէհտիտին
մէկզը իճրաւէ վազ իթմէնէնէկինի, վէ անը
թէրք իյլմէնէնէկինի զանն իտիտորու :
— Նէ՞ Եաբաճազընը :
— Պիզ տէ պիւմէնի :
— Նէ՞ օլանազընը :
— Քէնտիմիգէ իչ արամանա չալընաճա
ղըզ, Ալլան քէրիմ տիր : Հասըն ազիգիմ Քրի
թէ, սէնին տախի իըրսըզ վէ գաթիլ օլմազ
լսթէմէնէնէկինի շէ պիգիմիէ կէնէնէկինի
տիւնտիւնա : Շիմտի Քրիթ ինթիւտապ
էթ . . .

(Տէպաթ)

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Իազար իրթէսի 2 օգոստ.	
Գոնտրիտ ազլամ գաբանտը Զր.	
պու սապահ ալըտը	20 35
Շըմէնտըֆէր պու սապահ Ֆր.	96
Պանգ Օթթօման	0. 12 32
Գրէտի Ժէնէրալ	7 30
Բէթի ազլամ գաբանտը	16
պու սապահ ալըտը	16 04
Սօսիթէսը Ե. Ե. տը Վալ. Ի. Լ.	3 32
Թր սիվայ	0. 7 75
Ժաճիլաթը	Ֆր. 495
Բըխիլըմ	472
Տէրգա	360
Օսմանը Սիկուր. գուժ.	0. 4 30
Սիկա Էթ A	1 50
B	1 40
Ժէմպէ Ֆր	Ի. Լ. 471 ¹²
Գ Ա Մ Գ Ի Օ	
Հօնտրա իւզէրինէ 3 այլըզ	109 37 ¹²
Բարիս	23 02 ¹²
ԱԳՁԷ ՖԻՆԱՆՍ	
Մէնտի	108 03
Պէլիթ	102 25
Մէթալի	98 30
Ինկ լիւսը	140 03
Բօլ էմբէրիս	89 25
20 Փրա Գլըզ	87 36
Գրիմից	8 58
Բուպիլ քեալտ.	51 08

ՍԵՆԱԻ ՉԻՁԷՔ ՎԷ ՍԵԼԷ ՓԱՊՐԻԳԱՍԸ

Էվթօրատա իքմալը թահսիլ իթմիչ օլան
Մ. Տրմօթէն Ֆրիտաս, պու քէրիթ տիւք-
քեանընը Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Թազ-
սիմ ճիվարընտա 65 նիւմէրօլու մահէլէ
նազլ իթմիչ օլտուղունտան, պաղչէ իշին
գամընտան իսկէմէլէր վէ գանաթէլէր, սի-
կաթա թապազլորը վէ սաիրէ վազընա մախ-
սուս քիւշիւք թապիլիլէր, «տիւնիլ» թա-
պիր օլունան սազսըլըզլար, Բէսիմ իւզէրի-
նէ ըսմարլամա, տիւնիւն, իսիմ վէ ճէնազէ-
նէ տաիր չիշէլէր, սէլէլէր վէ գուրօնլար
իմալ իթմէքտէ օլունա, հաթթա Էվթօրա ու-
սուլի իւզրէ ֆանթէզի սէթթէլէր տախի
իւզու տիւքքեանտա իմալ իտիլմէքտէ օլ-
տուղունտան, պուլլարը սաիր տիւքքեան-
լարտա սաթմազտա օլանլորը նըսֆ ֆիւն-
թընա սաթմաքը, վէ քէնտիւնիէ միւրա-
նաթ իտէնէք միւլթէրիլէրին խօշնուտ ի-
տէնէկինի թէհիւտ իտէր :

ԵՍԲԵՐԻԱԼ ԹԹԹՕՍՍԱՆԸ

ԱՆՍՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմանէսի 10,000,000 լիւա տը :
Մէրքէզի իտարէսի Գալաթատա տըր :
Իսթանպօլտա, Համիտիէ ճատտէսիւն
Թօմսօն խանընտա, վէ Պէյօղլու նա Տօղրու
Եօլտա 190 նումէրօլու տաիրէտէ պիրէր չի-
պէսի վար տըր :
Հօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր իտարէս-
նէսի մէվճուտ տըր :

(Շիւպիլէր)

Անթալիա	Ատանա	Այտըն	Հալէպ
Իսկէնտէրիլ	Էտիրնէ	Էնգարէ	Պալսա
Պէյրուս	Պրուսա	Շամ	Գօնիա
Հարնապա	Գահիթէ	Հիմասու	Մարի
Նազլիլ	Նիգօսիա	Ուշազ	Ֆիլիպ
Բօրսախա	Բուսնուզ	Սէլանիք	Սալուս
Իզմիր	Սօֆիա	Թրապիզօն	

Պանգը Օսմանիէ թահվիլաթ վէ եա . . .
նա միւսմալի էվրազ տէրօղլիթօ իտիլի :
մուգապիլիստէ, գաթի վէտա իլէ վէ եա
հրասպը ճարի իւզրէ ազլէ իգրապ, վէ Կ-
րէք մէմալիթի Շահանէ վէ կէրէք մէմալիլի
էնէպիլի իշին չէք վէ բօլիշա մուսմէրիլը
իճրա օլունտուղու կիպի, գիգըլմէթ էլէ
վէ սէնէտ տախի հըֆիլ իտիլի, վէ հիւսպը
ճարի ալըլըր :

Պունտան պալազա մէմալիթի Շահանէ վէ
մէմալիթի էնէպիլիտէ գուրօնլար պէտէլ :
նին իսթիֆասը սէնէպիլի թէհիւտիւթիլ :
մէսքիւքեաթ ախլ ու իթաալ իլէ պօր աւ :
ախտ մուսմէլաթ տախի տէրիւհտէ օլունալ :
Պանգը Օսմանիլ գաթի վտալ իլէ
ֆաիլի մուգապիլիստէ ազլէ գապուլ իտէր :
Պու վտալ պիր սէնէլիթ օլուն իս, ֆաիլի
նին միգտարը եիւզտէ 2 այլ. 3 այլը Ե օլուն
իս, ֆաիլի եիւզտէ 1 պլ. վէ 3 այլը գ օլուն
իս, ֆաիլի 1(0)սէ 1 բատտէ սինտէ պուլըն :

Պանգը Օսմանիլին իսթանպօլ իտալի-
խանէսի, պալէտալ պէնտա օլունան մու
մէլաթտան պալազ : Էմիտաի թիւնաթիլ իւ-
զէրինէ ազլէ իգրապ իլէտիկի կիպի, ալի օ-
ղլիթօ հալիստէ էլեաի թիւնաթիլ տախի գա-
պուլ իտէր : Պէյօղլունտալ չիւպէսի տա-
խի Էմիտաի թիւնաթիլ միւսթէսնա ղաւ-
րու, Եօղարտա գիթը օլունան պիլիլէլէ
մուսա, աթըլիֆա վէ պուլտան պալազ սիւ-
մէլի չըմէնա ֆիլէր թահվիլաթ իլէ Էիւլը
Բարի, Բանսուա վէ սաիր իքրամիլի թա-
վիլաթա տալիլ ախլ : իթա մուսմէլաթիլ-
նը իճրա իլէր :

Իսթանպօլ իտարէլախէսի գ. Իէյօղլու
չիւպէսի Բուսնուլ չըմէնտըֆէր թալլաթը
բօթմալիլի տախի ֆիրուլթ վէ 50 լիւան
գատ ր օլմազ իւզրէ եիւզտէ 3 Փօիլ մու-
գապիլիստէ հրասպը ճարի իլէ ազլէ գա-
պուլ իտէրլէր :

4-8

ՄԱՍՈՊԱՆԱՅԻ

Ս. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Իսթապաամիզա - Էլիսէյի միւլթէ-
լիլէ իլէ, եանի էրմէնիլէ, Թիւրքէ, Թան-
սըզնա վէ Բուսնա ղազէթա, քի-
լապ, րիսալէ, տիրեիւն վէ հէնապէ
պիլէթիլի, գաթի տը վիգիլի, հէրնէվ
իլանաթ քեաղըտլարը վէ սալիլի ղանէթ
թէմիլ վէ միւլթէրիլի խօշնուտ իտէ-
նէք սուրէթտէ միւլթէթիլ վէ էմսալիլէ
նիւպէթիլէ էնվէն ֆիւնաթիլէ թապ, օ-
լունմազտա օլտուղու, վէ թաղարալ-
տան մէվքիլ իսանլարտա մաթպաամը-
զա տօղրուտան աօղրու հախօտ պիլվա-
սըլթա վուգու պուլաճա գ. սիբարընաթըն
ազ պիր միւտալթ գարիլնտա վէ քէգա-
լիք էնվէնիլէթիլէ իճրա իտիլիլ մահէլ-
լէրինէ թէսլիլ իտիլէնէկի վէ պու Եօլ-
տա սիբարընաթ իշին, րուխսաթըրէս-
միւնէսի իսթիլիսալ իտիլմէսի լազըմ կէ-
լէնէրին իսթիլիսալը րուխսաթ խուսու-
թընն տախի մաթպաամըզ թարաֆըն-
տա, տէրիւհտէ օլունանաղը, մալիլմի
ամմէ պուլլուլմազ իւզրէ, իտապէթէն
իլան օլունալը :

ՄԵԶՄԱՌԱԻ ԷՊՈՒԷԼ-ՋԻԵԱ

112 ՍԱՀԻՖԵՆԻ ՇԱՄԻԼ ԹԻՐԹԱԶԷ

ԱՅԼԸԳ ՐԻՍԱԼԷ

ՁԻՅ 5 ՂՐՈՒՇ

Էպու-Էլ-Ջիւնա Է. Թապաթընտա այտա
պիր քէրիթ կիւզէլէն թապ իտիլմէքտէ օլան
իւզու րիսալէ, Օսմանը մէլհուր էրապըպ
ղալէմինիլ թէնէլիթ վէ էսէրլէրինի Ե-վի
պիր մէճմուա օլմաալըլա, միւնտիլիաթըն
ղանէթ միւլթիս, վէ շալեանը գրաթ վէ
միւլթալէա տըր :

Մէճմուաի Էպու-Էլ-Ջիւնանը միւլթէ-
րէմ մուհարրիլիլէրի պէր վէնհի աթի տիր :
Կիւլնար հանըմ, Ֆան տէր Կօլց բաշա,
Ալի պէյ Էֆէնտի, Սըրրի պէյ Էֆէնտի,
Սախտ պէյ Էֆէնտի, Սէտատ պէյ Էֆէնտի
(Ճէվաթ բաշաղատէ), Բէշաու բաշա (Իս-
կէնտէրգատէ), Անտրիա Գուրուս Էֆէնտի,
Ֆէհմի Էֆէնտի (Թապիլ Զալաղատէ), Սա-
լի Զէլի պէյ, Իսմայիլ պէյ (Ալիւնաղատէ),
Իպրահիմ Շաքիր պէյ (Թապիլ), Թահիր
Ենուսուֆ պէյ, Վիգիլիալ Էֆէնտի, Ե-
ֆիլի պէյ, Թիլիլի Զիւնա պէյ, Ահմէտ
Բասիմ Էֆէնտի, Մէհմէմէտ Բիւլտի պէյ,
Նէհմէտ Էֆէնտի, Ճէնապ Շէհապէտ-
տիլիլ, Ապու Մալիկապա Էֆէնտի, Բի-
զա թէֆէր պէյ, Օսման Սամի պէյ, Հալ-
պարտ Զալաղատէ, Զալաղատ պէյ :

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ՎԷ ՄԵՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԱ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ